

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผล ดังนี้

1. จากการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งด้านที่พึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการกิจการทั่วไป ($\bar{X} = 4.01$) และด้านการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่บุคลากรพึงพอใจต่ำสุด 3 ด้าน คือ ด้านมหาวิทยาลัยสีเขียว ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการวิจัย ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยใช้การทดสอบ t-test (Independent Samples) จำแนกตามตัวแปร เพศ สถานภาพบุคลากร ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา พบว่า

2.1 บุคลากรเพศหญิงและเพศชาย มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายไปสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรสายสนับสนุนและบุคลากรสายวิชาการ มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายไปสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3 บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี การปฏิบัติงาน 5-10 ปี และการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโท และปริญญาเอก มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 5 คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 4 คน รวมจำนวน 9 คน มีข้อเสนอแนะในการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ด้านวัฒนธรรมองค์กร บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายทางด้านวัฒนธรรมองค์กรอย่างชัดเจน โดยกำหนดนโยบายอย่างเป็นทางการ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างความสามัคคีของบุคลากรและหน่วยงาน ให้นำนโยบายไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปปฏิบัติเป็นทางเดียวกัน และเป็นไปตามธรรมาภิบาล

3.2 ด้านการบริหารจัดการกิจการทั่วไป บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยกำกับดูแลให้มหาวิทยาลัยวางระบบงานและกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน มีการควบคุมการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้ โดยเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

3.3 ด้านการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำตามมาตรฐานสากล บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยกำกับขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นสากลในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริม สนับสนุนแนวทางให้มีการไปศึกษาต่อต่างประเทศ เปิดหลักสูตรสากลในระดับนานาชาติ ทั้งยังสร้างเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจ

3.4 ด้านแผนพัฒนามหาวิทยาลัย บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยวิธีการสำรวจความต้องการที่แท้จริงจากหน่วยงานระดับล่างก่อน จากนั้นก็สำรวจความต้องการขึ้นไปสู่ระดับบน เพื่อเป็นการดำเนินการไปสู่ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม บรรลุตามวัตถุประสงค์ และต้องมีการติดตามประเมินผลด้วย นอกจากนี้ ในการจัดแผนพัฒนามหาวิทยาลัยควรเน้นพันธกิจ 2 ด้าน คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย

3.5 ด้านมหาวิทยาลัยสีเขียว บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยส่งเสริม สนับสนุนการให้บุคลากรและหน่วยงานมีการสร้างสร้างจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนามหาวิทยาลัย ให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว โดยการมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายและแนวทางที่สามารถนำ นโยบายนั้น ไปปฏิบัติได้ ตลอดจนควรกำกับดูแลและติดตามในแต่ละโครงการของ มหาวิทยาลัยสีเขียวว่า ตอบสนองในการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ได้จริงหรือไม่

3.6 ด้านการวิจัย บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาผลงานทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น เพิ่มทุนสนับสนุนการทำวิจัยมากขึ้น เพื่อให้คณาจารย์พัฒนาความสามารถในการ ปฏิบัติงานด้านการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกันก็ควรส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุน ได้ทำงานวิจัยให้เพิ่มมากขึ้น โดยการเน้น พัฒนาสายงานของตนเองเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป

3.7 ด้านการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัย ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ให้มีคุณภาพทั้งทางวิชาชีพและวิชาการ โดยการส่งเสริมงานวิชาการเพื่อเพิ่มวิทยฐานะครู หรือให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของบัณฑิตด้วย

3.8 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร บุคลากรต้องการให้ สภามหาวิทยาลัยออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือกำหนดให้บุคลากรทั้งสายวิชาการและ สายสนับสนุน มีพัฒนาการทางด้านสายงาน ด้านตำแหน่งทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ของบุคลากรทุกกลุ่มหรือยกระดับสายงานของตนเองให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือหลักเกณฑ์ที่ให้การรับรอง

3.9 ด้านการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ระดับคณะวิชาที่มีสภาวิชาชีพรับรองหรือ รวมเป็นคณะที่มีลักษณะของศาสตร์เดียวกัน บุคลากรต้องการให้สภามหาวิทยาลัยส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานในระดับคณะ สาขาวิชาที่สภาวิชาชีพรองรับ กำกับ ดูแลให้มีระบบการควบคุมดูแลหน่วยงานใหม่ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกับหน่วยงานอื่น ๆ และพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานใหม่ให้ได้มาตรฐานที่กำหนดและเน้นตัวผู้เรียนให้ได้รับ ประโยชน์สูงสุด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ปราบกฏการณ์ ให้เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถจัดการและประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสำเร็จของนโยบาย จึงส่งผลให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2544 : 24) ที่ระบุว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นเรื่องของ การปฏิบัติและการตอบสนอง (Action and Response) ดังนั้น เจ็อนใจสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติโดยภาพรวม ได้แก่ ความชัดเจนของเป้าหมายนโยบาย ทรัพยากร การควบคุมและระเบียบ การปฏิบัติ การติดต่อ สื่อสาร การประสานผลประโยชน์ลักษณะ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน ลักษณะเฉพาะภายในแต่ละหน่วยงาน กลุ่มผลประโยชน์อื่น ๆ และบุคคลระดับปฏิบัติไม่สำเร็จเป็นพฤติกรรมที่ตั้งใจจะปฏิบัติตามนโยบายทุกวิถีทาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมพล สุวรรณภู (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่คาดหวังต่อสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปี พ.ศ. 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังของคณาจารย์ ต่อบทบาทสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยอาศัยการวิจัยเชิงสำรวจในการเก็บรวบรวม ข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 206 คน ข้อมูลที่ได้นำมา วิเคราะห์โดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ว่าด้วย ความแตกต่าง t-test และ F-test ตามลักษณะตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ มีความคาดหวังต่อบทบาทของกรรมการสภามหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

2. เมื่อพิจารณาเรายด้าน พบว่า บุคลากรมีความพึงพอใจด้านแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการกิจการทั่วไป ($\bar{X} = 4.01$) และด้านการผลิตบัณฑิต และพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.01$) แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม กำเนึงถึงความสำคัญของแผนการพัฒนามหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร กิจการทั่วไป และด้านการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ซึ่งทั้งแผน การบริหาร และการผลิตบัณฑิตคือ หัวใจสำคัญของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เมื่อฝ่ายบริหารสามารถขับเคลื่อนนโยบายทั้งสาม ด้านนี้ไปสู่การปฏิบัติที่ทำให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยพึงพอใจสูงสุดจึงนำไปสู่ความร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังที่ วรเดช จันทร์ศร (2554 : ม.ป.น) ได้กล่าววว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักสามประการด้วยกัน ได้แก่ กระบวนการในการสื่อข้อความ สมรรถนะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และความร่วมมือสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ ปัจจัยหลักทั้ง 3 ประการเหล่านี้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกัน และกันและยังประกอบด้วยปัจจัยย่อย ๆ หลายข้อ ได้แก่ ประการแรกในด้านการสื่อข้อความ ประสิทธิผลของการนำ นโยบาย ไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้ปฏิบัติว่าตนเองควรจะ ทำอย่างไรบ้าง ความเข้าใจดังกล่าว จะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของนโยบาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะมีส่วนช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจดีขึ้น ประการที่สองในด้านปัญหาทาง สมรรถนะ ความสำเร็จของการนำ นโยบาย ไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยปฏิบัติว่า จะทำงานให้เป็นไปตามที่คาดหวังได้เพียงใด และประการสุดท้ายในด้านของตัวผู้ปฏิบัติขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ปฏิบัติเอง

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภา มหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมและในแต่ละด้าน พบว่า บุคลากรที่มีเพศ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความ พึงพอใจต่อการนำ นโยบายไปสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจในระดับ มากเหมือนกัน ซึ่งถือเป็นจุดเด่นของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่สามารถนำ นโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปปฏิบัติได้จริง จึงส่งผลให้การวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาข้อเสนอแนะของบุคลากรต่อการนำ นโยบายสภา มหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามนั้น พบว่า บุคลากรทุกคนให้ แนวคิดและข้อเสนอแนะในทุกด้าน ทั้งด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการกิจการ ทั่วไป ด้านการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำมาตรฐานสากล ด้านแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

ด้านมหาวิทยาลัยสีเขียว ด้านการวิจัย ด้านการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ด้านการส่งเสริมการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร และด้านการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ระดับคณะวิชาที่มีสหวิชาชีพ รับรองหรือรวมเป็นคณะที่มีลักษณะของศาสตร์เดียวกัน ซึ่งการร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนานี้เองเปรียบเสมือนการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ ต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพัฒนาอันถือเป็นความสำเร็จขององค์กร เป็นไปตามแนวคิดของ ศุภชัย ยาวะประภาส (2545 : 101-118) ที่กล่าวว่า ทศนคติของผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนสำคัญในปัจจุบันที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งทศนคติที่ประสบความสำเร็จนั้นผู้มนำนโยบายไปปฏิบัติจะเข้าใจ เห็นด้วยและมีความรู้ลึกซึ้งผูกพันระสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จหรือล้มเหลว เนื่องจาก เป้าหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ที่การมุ่งทำให้ นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ การชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว โดยพิจารณาจากข้อมูล 3 ประการ คือ ประการแรกเป็นระดับความร่วมมือที่ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติมีต่อผู้ออกคำสั่งหรือผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับของความร่วมมือมีสูงระดับของความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงตามไปด้วย และในทางกลับกันถ้าระดับของความร่วมมือมีต่ำก็ย่อมหมายความว่า ระดับของความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมืออยู่สูง ประการที่สองเป็นการบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบาย ตามภาระหน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบด้วยความราบรื่นและปราศจากปัญหา ถ้าหากการปฏิบัติตามนโยบายใดเต็มไปด้วยความขัดแย้งหรือมีอุปสรรคข้อขัดข้องเกิดขึ้นมากเท่าใด ระดับของความล้มเหลวก็จะมิมากขึ้นเท่านั้น และประการสุดท้าย เป็นการนำนโยบายนั้นก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติหรือก่อให้เกิดผลกระทบตามที่พึงปรารถนาหรือไม่ หากนโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้ก็กล่าวได้ว่าเป็น ความสำเร็จประการหนึ่ง และในทางตรงกันข้าม เมื่อนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติแล้วผลที่ได้ไม่เป็นไปตามความคาดหมาย ก็กล่าวได้ว่า เป็นความล้มเหลวนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม การที่บุคลากรสายวิชาการมีความพึงพอใจด้านวัฒนธรรมองค์กรและด้านการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำตามมาตรฐานสากลมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน เนื่องจากบุคลากรสายวิชาการมีการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยภายหลังการนำนโยบายไปใช้ได้มากกว่าและการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทางที่ดี นอกจากนี้ การที่บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการนำนโยบายด้านแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและด้านมหาวิทยาลัยสีเขียวมากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เนื่องจากบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามีความใส่ใจในการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยจากการนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่า จึงมีความพึงพอใจมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนา ตลอดจนสร้างการรับรู้ในการกำหนดนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามให้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านมหาวิทยาลัยสีเขียว ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการวิจัย

1.2 ผลการวิจัย พบว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรทุกหน่วยงาน ควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาและเปรียบเทียบระดับการรับรู้และเข้าใจของบุคลากรในระดับคณะ ศูนย์ สำนัก ต่อการนำนโยบายสภามหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม